

**PAUL
AUSTER**

Sunset Park

Roman



5. BASKI

ÇEVİRİ: SEÇKİN SELVİ


çağdaş



PAUL AUSTER
SUNSET
PARK

Can Çağdaş

Sunset Park, Paul Auster

İngilizce aslından çeviren: Seçkin Selvi

Sunset Park

© 2010, Paul Auster

© 2011, Can Sanat Yayınları Ltd. Şti.

Bu eserin Türkçe yayın hakları Akcalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2011

5. basım: Ağustos 2024, İstanbul

Bu kitabın 5. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Didem Bayındır

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: BPC Matbaacılık San. ve Tic. A.Ş.

Cevizlik Mah. Hüsreviye Sk. Erşen İş Hanı No:15 Kat:3-38

Bakırköy-İstanbul

Sertifika No: 48745

ISBN 978-975-07-4587-4

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

PAUL AUSTER
SUNSET
PARK

ROMAN

İngilizce aslından çeviren

Seçkin Selvi

♥can

Paul Auster'in Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Ay Sarayı, 1991

Yalnızlığın Keşfi, 1991

Son Şeyler Ülkesinde, 1992

Şans Müziği, 1993

Kırmızı Defter, 1994

Leviathan, 1994

Yükseklik Korkusu, 1995

Duman - Surat Mosmor, 1998

Timbuktu, 1999

Cebi Delik, 1999

Köşeye Kısırmak, 2000

Yanılsamalar Kitabı, 2002

Kehanet Gecesi, 2004

Cam Kent, 2004

Hayaletler, 2004

Kilitli Oda, 2004

Brooklyn Çılgınlıkları, 2007

Yazı Odasında Yolculuklar, 2007

Duvar Yazısı, 2008

Karanlıktaki Adam, 2008

Lulu Köprüde, 2009

Görünmeyen, 2010

Kış Günlüğü, 2012

Şimdi ve Burada (J.M. Coetzee ile birlikte), 2013

İç Dünyamdan Notlar, 2014

Babamın Tanrı Olduğunu Sandım (editör), 2015

4321, 2017

Baumgartner, 2023

PAUL AUSTER, 1947'de ABD'nin New Jersey eyaletinde, Newark'ta doğdu. Daha 12 yaşındayken, önemli bir çevirmen olan amcasının kitaplarını okuyarak edebiyata büyük bir ilgi duymaya başladı. Columbia Üniversitesi'nde Fransız, İngiliz ve İtalyan edebiyatı okuduktan sonra dört yıl kadar Fransa'da yaşadı, Fransız yazarlardan çeviriler yaptı. 20. yüzyıl Fransız şiiri üstüne önemli bir antoloji hazırladı. İlk kez 1987'de *New York Üçlemesi* adlı yapıtıyla büyük ilgi gördü. Daha sonra *Ay Sarayı*, *Kehanet Gecesi*, *Köşeye Kısırmak*, *Son Şeyler Ülkesinde*, *Leviathan*, *Şans Müziği*, *Timbuktu*, *Yanılsamalar Kitabı*, *Yükseklik Korkusu*, *Brooklyn Çılgınlıkları*, *Yazı Odasında Yolculuklar*, *Karanlıktaki Adam* ve *Sunset Park* romanları, *Yalnızlığın Keşfi* adlı anı-romanı, *Kırmızı Defter* adlı öykü kitabı ve *Kış Günlüğü* adlı anı kitabı birbirini izledi. Auster 2024'te New York'ta öldü.

SEÇKİN SELVİ, Üsküdar Amerikan Koleji'ni bitirdikten sonra öğrenimini Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nde sürdürdü. İlk çevirisini 1957'de *Sahne Z'*de oynanan William Saroyan'ın *Merhaba Dışındaki* adlı oyunuyla yaptı. Meslek yaşamını çevirmenlik, gazetecilik ve tiyatro eleştirmenliği dallarındaki paralel çalışmalarıyla yürüttü. 1971-1980 arasında *Tiyatro 70* dergisini, 1981-1982'de *Edebiyat 81* dergisini çıkardı ve genel yayın yönetmenliğini üstlendi. 1982-1993 döneminde *Günaydın* ve *Sabah* gazetelerinde köşe yazarlığı yaptı. 1986'dan bu yana *Milliyet Sanat* dergisinde tiyatro eleştirileri yazıyor. Müjdat Gezen Sanat Merkezi'nde beş yıl, Yeditepe Üniversitesi Tiyatro Bölümü'nde on yıl

eleştiri dersi verdi. Tiyatro, felsefe ve edebiyat dallarında 180 yapıtı çevirdi. Dünya Kitap Dergisi 2011 Yılın eviri Kitabı dl'n, evirmenliđinin 50. yılında evirmenler Derneđi Onur dl'n, eleştirmenliğinin 50. yılında Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi Onur dl'n ve I. Uluslararası Bodrum Tiyatro Festivali tarafından verilen Tiyatroya Katkı Onur dl'n aldı. Çevirmen ve editör olarak çalışmalarını sürdürüyor.

MILES HELLER

1

Neredeyse bir yıldır terk edilmiş şeylerin fotoğrafını çekiyor. Günde en az iki, bazen de altı yedi iş çıkıyor; her seferinde de o ve iş arkadaşları, giden ailelerin geride bıraktığı, gözden çıkarılmış sayısız nesneyle karşılaşılıyorlar. Gidenler aceleyle, utançla, ne yapacaklarını bilemeden çekip gitmişler ve şu anda her neredelerse (eğer sokaklarda gecelemeden başlarını sokacak bir yer bulmuşlarsa), yeni yerlerinin ellerinden giden eski evlerinden daha ufak olduğu su götürmez bir gerçek. Her ev bir tükenişin –iflasın ve ödeme taahhüdünü yerine getirememenin, borçlanmanın ve ipotekli malı yitirmenin– öyküsü; o da, ortadan kaybolan ailelerin bir zamanlar burada olduğunu, hiç görmeyeceği, hiç tanımayacağı insanların hayaletlerinin boş evlerin orasına burasına saçılmış eşyalarında hâlâ varlıklarını sürdürdüğünü kanıtlamak için o dağılmış yaşamların geriye kalan son izlerini belgelemeyi kendine iş edindi.

Yaptıkları işe çöpleri temizlemek deniyor; Miles da söz konusu emlakın şimdiki sahibi yerel bankalara “ev bakımı” taşeronluğu yapan Dunbar Emlak Şirketi’nin iş verdiği dört kişilik bir ekipte çalışıyor. Güney Florida’nın uzayıp giden düzlükleri bu öksüz yapılarla dolu ve bunları olabildiğince çabuk elden çıkarmak bankaların işine geldiği için, boşalmış evlerin hemen temizlenmesi, ona-

rılması, alıcı adaylarına gösterilebilecek hale getirilmesi gerekiyor. Ekonominin harap olması, sıkıntılarının acımasızca yayılması yüzünden çöken dünyada, çöp temizleme işi bu bölgede gelişen birkaç sektörden biri. Bu işi bulduğu için şanslı. Buna daha ne kadar katlanabileceğini kestiremiyor; ama parası iyi, üstelik işlerin günbegün azaldığı bir ülkede iyi bir iş olmasa da hiç yoktan iyi.

İlk başta o dağınıklık, o pislik, o bakımsızlık onu şaşkına çeviriyordu. Girdiği evlerden ancak bir ikisi, eski sahipleri tarafından tertemiz bırakılmış oluyordu. Evlerin çoğunluğu ise –açık bırakılmış evye ve banyo musluklarından taşmış sulardan tutun da, çekiçle çökertilmiş duvarlara ya da müstehcen yazılarla dolu duvarlara veya kurşunlarla delik deşik edilmiş duvarlara kadar, koparılıp götürülmüş bakır borulardan yer yer çamaşır suyundan ağarmış halılara ve salonun ortasına yığılmış dışkılara kadar– bir şiddet ve öfke patlamasının, giderayak duyulan hırsın yarattığı kaprisli bir vandalizmin izlerini taşıyordu. Belki bunlar çok aşırı örnekler, belki varını yoğunu kaybetmiş insanların öfkeden kaynaklanan, iğrenç ama anlaşılabilir umutsuzluk izleri; ama o, bir eve girdiğinde her zaman irkilmese bile yine de ürkmeden hiçbir kapıyı açamıyor. Kaçınılmaz olarak ilk karşısına çıkan şey koku oluyor; küfün, bozulmuş sütün, kedi sidisinin, tuvaletlerdeki kurumuş dışkılarının ve mutfak tezgâhında çürüyen yiyeceklerin birbirine karışmış ve her yere sinmiş kokuları burun deliklerine saldırıyor. Açık pencerelerden giren temiz hava bile o kokuları söküp atamıyor; en düzenli, en köşe bucak temizlik bile o yenilmişliğin kokusunu yok edemiyor.

Sonra, birtakım nesnelere, unutulmuş eşyalar, *terk edilmiş şeyler* oluyor hep. Şimdiye kadar binlerce fotoğraf çekti; giderek filizlenen bu arşivdeki resimlerde kitaplar, ayakkabılar, yağlıboya tablolar, piyanolar ve tost

makineleri, oyuncak bebekler, çay takımları ve kirli çoraplar, televizyonlar ve satranç, dama gibi oyun tahtaları, parti giysileri ve tenis raketleri, kanepeler, ipek çamaşırlar, derz dolgu tabancaları, raptiyeler, plastik action figürleri¹, rujlar, tüfekler, rengi solmuş silteler, çatal bıçaklar, poker fişleri, bir pul koleksiyonu ve kafesinin dibinde yatan bir kanarya ölüsü var. Neden kendisini bu fotoğrafları çekmek zorunda hissettiğini bilmiyor. Bunun boşuna bir uğraş olduğunun, hiç kimseye bir yarar sağlamayacağını farkında; ama yine de her eve girişinde eşyaların kendisine seslendiğini, artık orada olmayan insanların sesiyle konuşarak kaldırıp atılmadan önce son bir kez kendilerine bakılmasını rica ettiklerini seziyor. Ekipteki diğer görevliler onun bu fotoğraf çekme saplantısıyla alay ediyorlar; ama o hiç oralı olmuyor. Ona göre ötekilerin hiç önemi yok, onları küçümsüyor. Ekip şefi Beyni Sulanmış Victor; kekeme geveze Paco; nefesi hırıltılı, şişko Freddy – hiçliğin üç silahşoru. Yasa, belli bir değer üstündeki, kurtarılabilen eşyanın bankaya verilmesini öngörüyor; banka da bunları sahiplerine iade etmekle yükümlü; oysa iş arkadaşları hoşlarına giden her şeye el koyuyor ve gerisini düşünmüyorlar. Miles bu yağmaya – şişelerce viskiye, radyolara, CD çalarlara, okçuluk gereçlerine, açık saçık dergilere– sırt çevirdiği ve sadece resimlerin, eşyanın kendisinin değil eşyanın resimlerinin peşinde olduğu için ona aptal gözüyle bakıyorlar. Bir süredir çalışırken olabildiğince az konuşmaya dikkat ediyor. Paco ve Freddy ona El Mudo² diye isim taktılar.

1. Yurtdışında “action figure” olarak geçen, kült sinema filmlerinin önemli karakterlerinin değişik malzemelerden yapılmış farklı ebatlarındaki, Türkiye de “oyuncak” diye tabir edilen ama asla oyuncak olamayacak kadar detaylı ve titiz işçilikle yapılan figürler. (Ç.N.)

2. (İsp.) Dilsiz. (Ç.N.)

Miles yirmi sekiz yaşında; bildiği kadarıyla hiçbir beklentisi yok. En azından ateşli bir hırsı, makul bir gelecek kurmanın kendisine neler sağlayacağı hakkında en ufak bir fikri yok. Florida'da daha uzun süre kalmayacağını, yakında yine başka yerlere gitmek isteyeceğini biliyor; ama o isteğin kendisini harekete geçmeye zorlayacağı ana kadar, ileriye bakmadan bugünü yaşamakla yetiniyor. Üniversiteyi bırakıp başına buyruk yaşadığı şu yedi buçuk yıl içinde başardığı bir şey varsa, o da günü gününe yaşamak, bugün burada olmakla yetinmek yeteneğini geliştirmek oldu; bu, insanın becereceği en övülecek bir iş olmasa da, belirli bir disiplini ve özdenetimi gerektirmişti. Hiçbir tasarısı olmamak, bir başka deyişle hiçbir özlemi ve umudu olmamak, elindekiyle yetinmek, güneşin doğuşundan bir sonraki tan vaktine kadar olan sürede dünya neyi sunuyorsa onu kabullenmek – kişi böyle yaşayabilmek için bir insanın isteyebileceklerinin en azını istemek zorundadır.

O da isteklerinden azar azar vazgeçerek olabilecek en düşük noktaya indirdi. Sigarayı ve içkiyi bıraktı, yemeğini artık lokantada yemiyor, televizyonu, radyosu, bilgisayarı yok. Arabasını bisikletle takas etmek istiyor; ama arabayı başından atamıyor, çünkü aldığı işler bisikletle gidilemeyecek kadar uzak yerlerde. Aynı durum seve seve kaldırıp çöpe atacağı cep telefonu için de geçerli; ama işi nedeniyle telefona ihtiyacı olduğundan ondan da vazgeçemiyor. Dijital kamera belki kurallarına aykırıydı; ama bitip tükenmeyen çöp temizleme işinin kasveti ve zahmeti yüzünden, kameranın hayatını kurtardığını hissediyor. Yoksul bir mahallede, ufak bir apartman dairesinde oturduğu için kirası az ve hayati gereksinimlere harcadığı para dışında tek lüksü kitap almak, ciltsiz kitaplar, çoğunlukla da roman, Amerikan romanları, İngiliz romanları, yabancı romanların çevirileri; ama

sonuçta kitaplar lüks değil, hayati gereksinimlerden biri ve okumak da iyileşmeyi hiç istemediği bir bağımlılığı.

Kız olmasa, ayın sonu gelmeden çeker giderdi. İsteddiği her yere gidebilecek kadar para biriktirdi, üstelik Florida güneşinden de gına gelmişti – epeyce araştırıp inceledikten sonra o güneşin ruha yarardan çok zararının dokunduğuna inanıyor. Ona göre, bu Makyavelist bir güneş, ikiyüzlü bir güneş, yaydığı ışıkla çevreyi aydınlatmıyor, tam tersine –o değişmez, aşırı parlak ışığıyla gözlerinizi kamaştırarak, yarattığı aşırı nem darbeleriyle sizi sersemleterek, serabı andıran yansımaları ve parıltılı hiçlik dalgalarıyla dengenizi bozarak– çevreyi görmenizi engelliyor. Bu güneş parıltılı ve baş döndürücü ama insana elle tutulur bir şey sağlamıyor, huzur vermiyor, nefes payı bırakmıyor. Ama öte yandan kızı da ilk kez bu güneşin altında gördü ve kızdan vazgeçmeyi göze alamadığı için de güneşle bir arada yaşamaya devam ediyor ve onunla barış yapmaya çalışıyor.

Kızın adı Pilar Sanchez, onunla altı ay önce bir parkta karşılaştı, mayıs ortalarında bir cumartesi akşamüstü tamamen rastlantısal bir karşılaşma oldu bu, olmayacak karşılaşmaların en olmazıydı. Kız çimenlere oturmuş kitap okuyordu, o da üç metre ileride çimenlere oturmuş, kızın okuduğu kitabın eşini okuyordu; ikisi de *Muhteşem Gatsby*'nin ciltsiz karton kapaklı baskılarıydı. Miles'ın, on altı yaşındayken babasının armağan ettiği kitabı üçüncü okuyuşuydu bu. Oraya geleli yirmi otuz dakika olmuştu ve kendini kitaba kaptırıp çevresinden soyutlandığı sırada birinin güldüğünü duydu. Başını o tarafa çevirdi ve kızın orada oturmuş kitabın başlığını işaret ederek kendisine gülümsediğini gördüğü o ölümcül ilk bakışta, onun daha on altısında bile olmadığını tahmin etti; gerçekten de daha çocuk denecek görünümde, paçaları kesilmiş kısa, dar şortu, sandaleti, boyundan askılı bluzu,

yani güneşte yanan Florida'nın güney bölgelerindeki az buçuk çekiciliği olan her kızın sırtındaki kıyafetiyle ufak tefek, yeniyetme bir kızdı. Kendi kendine, bu daha çocuk, dedi; ama kız o duru tenli, çıplak bacakları ve kollarıyla, dikkatli, gülümseyen yüzüyle orada oturuyordu işte, insanlara da nesnelere de pek ender gülümsediği halde kızın koyu renk, cıvıl cıvıl gözlerinin içine bakarak o da kıza gülümsedi.

Altı ay geçtiği halde kız hâlâ reşit değil. Ehliyeti on yedi yaşında olduğunu, ancak mayısta on sekizine basacağını gösteriyor; o yüzden toplum içinde kıza karşı çok dikkatli davranması, bir şehvet düşkününü olduğu izlenimini uyandıracak herhangi bir şeyden ne pahasına olursa olsun kaçınması gerekiyor; yoksa tepesi atan bir işgüzar, polisi aradığı anda kodesi boylaması işten bile değil. Hafta sonu ya da bayram tatili olmayan her sabah arabasıyla kızı John F. Kennedy Lisesi'ne götürüyor; kız son sınıfta, üniversiteye gitmek ve gelecekte devlet diplomalı bir hemşire olmak arzusuyla iyi okuyor; ama kızı arabadan okulun önünde indirmiyor. Bunu yapmak çok tehlikeli olabilir. Bir öğretmen ya da okulun bir görevlisi onları arabada birlikte görebilir ve kıyameti koparır, o nedenle arabayı Kennedy'ye üç dört blok kala durdurup kızı indiriyor. Vedalaşırken kızı öpmüyor. Elini bile sürmüyor. Kız aklınca kendisini yetişkin bir kadın gibi gördüğü için, onun bu çekimsizliğinden hüzünleniyor; ama sırf o kabul etmesi gerektiğini söylediği için bu göstermelik kayıtsızlığı sineye çekiyor.

Pilar'ın annesiyle babası iki yıl önce bir araba kazasında ölmüşler; Pilar da geçen haziran, ders yılının bitiminde onun apartmanına taşınmıncaya kadar baba evinde üç ablasıyla yaşıyordu. Yirmi yaşındaki Maria, yirmi üç yaşındaki Teresa ve yirmi beşindeki Angela. Maria iki yıllık bir üniversitede okuyor, güzellik uzmanı olacak. Tere-

sa yerel bir bankada veznedar. En güzelleri olan Angela bir kokteyl salonunda hosteslik yapıyor. Pilar'ın dediğine göre, arada bir para için müşterilerle yattığı da oluyor-muş. Pilar bunu söyler söylemez, hemen ardından Angela'yı sevdiğini ekliyor, bütün ablalarını sevdiğini ama artık annesinin ve babasının anılarıyla fazlasıyla dolu olan evden ayrıldığına da sevindiğini söylüyor; üstelik kendine hâkim olamayıp yaptıkları için Angela'ya kızdığını, bir kadının kendini satmasını günah diye yorumladığını ve bu konuda artık onunla tartışmak zorunda olmadığı için rahatladığını anlatıyor. Onun dairesinin dö-küntü bir yer olmasına karşılık, kendi evinin çok daha büyük ve rahat olduğunu anlatıyor; ama o dairede on sekiz aylık Carlos Junior'un bulunmayışının da büyük bir huzur verdiğini söylüyor. Diğer çocuklara kıyasla Teresa'nın oğlu da tabii ki kötü bir çocuk değil, hem kocası Irak'ta görevliyken, kendisi de uzun saatler bankada çalışırken Teresa'nın elinden başka ne gelebilir; yine de bu durum haftanın her günü bebek bakıcılığını küçük kardeşinin üzerine yıkmak hakkını vermez ona. Pilar ablasına yardım etmekten kaçınmıyor ama buna içerlemekten de kendini alıkoyamıyor. Yalnız kalıp ders çalışacak zamana ihtiyacı var ama bebeğin kirli bezlerini değiştirenken nasıl ders çalışabilir? Bebekler başkaları için harika şeyler ama kendisinden irak olmalarını istiyor. Aman istemem, diyor, istemem, eksik olsun.

Kızın tavrı ve zekâsı onu şaşırtıyor. İlk karşılaştıkları gün parkta oturup *Muhteşem Gatsby* hakkında konuşurken de kızın bu kitabı öğretmeni ödev verdiği için değil de, kendi istediği için okumasından çok etkilendi; kızın, kitaptaki en önemli karakterin Daisy ya da Tom, hatta Gatsby'nin kendisi olmayıp Nick Carraway olduğunu söylemesi onu daha da çok etkiledi. Kıza neden böyle düşündüğünü sordu. Kız, Çünkü hikâyeyi anlatan o, de-

di. Ayakları yere basan, kendi dışındakilere bakabilen tek kişi o. Ötekilerin hepsi yitip gitmiş, sığ insanlar; Nick'in sevecenliği ve anlayışlılığı olmasa ötekiler hakkında hiçbir şey hissedemezdik. Nick olmasa o kitap da olmazdı. O hikâyeye her şeyi bilen, allame bir anlatıcının ağzından aktarılsaydı, şimdikinin yarısı kadar ilgi çekmezdi.

Allame anlatıcı. Kız bu terimin anlamını kavramış, tıpkı *inançsızlığın askıya alınması*¹, *biyojenez*², *antilogaritma*³ ve *Brown ile Eğitim Kurulu Davası*⁴ hakkındaki konuşmaları algıladığı gibi. Miles, Küba asıllı babası ömrü boyunca postacılık yapmış, üç ablası tekdüze gündelik işlerin sıkıcı batağına saplanmış olan Pilar Sanchez gibi gencecik bir kızın, nasıl olup da ailesinden böylesine farklı oluşuna hayret ediyor. Pilar öğrenmeye hevesli, planları var, çok çalışıyor; kızı yüreklendirmek, eğitimi- ni ilerletmesine katkısı olabilecek her şeyi yapmak delikanlıyı da mutlu ediyor. Kız evinden ayrılıp onun yanına taşındığından beri, genç kıza SAT sınavlarında⁵ yüksek puan almanın inceliklerini gösterdi, bütün ev ödevlerini kontrol etti, (onun ders programında olmayan) mate-

1. İnançsızlığı, inanmazlığı askıya almak ya da inanmazlığı askıya almayı istemek, İngiliz şair ve estetik Samuel Taylor Coleridge'in edebiyattaki fantastik ya da gerçekçi olmayan öğelerin kullanılmasını açıklayan görüşüdür. Coleridge, yazarın fantastik bir öyküye "insanın ilgisini çeken ve gerçeğe benzeyen" nitelikler katabilirse, okurun anlatılanların mantık ve gerçek dışı olmayışını kabullenebileceğini öne sürüyordu. İnanmazlığı askıya almayı istemek, yazardan daha çok okurun anlatılan öyküye inanma isteğini ifade eder. (Ç.N.)

2. Canlı organizmaların sadece canlı organizmalardan geldiklerine ait kuram. (Ç.N.)

3. Verilen bir logaritmanın karşılığı olan sayı. Logaritmanın ters fonksiyonu. (Ç.N.)

4. Brown ile Eğitim Kurulu arasındaki dava, 1954 yılında ABD Anayasa Mahkemesi'nin beyaz ve siyah çocuklar için ayrı devlet okulları olmasının ve siyah çocuklara eşit eğitim koşulları sağlanmamasının anayasaya aykırı olduğunu hükme bağladığı davadır. (Ç.N.)

5. SAT Muhakeme Testi Amerika'daki yüksek okul ve üniversitelere girişte kullanılan en yaygın testtir. (Ç.N.)

matiksel analizin giriş bölümü kalkülüsün ana kurallarını öğretti, düzinelerce romanı, öyküyü, şiiri yüksek sesle kıza okudu. Kendi geleceğiyle ilgili hiçbir hırslı olmayan, ayrıcalıklı eski yaşamının göz boyayan yularlarına tekme vurup üniversiteyi bırakan bu genç adam, şimdi kızın geleceği için hırslı olmayı, onu ulaşmayı istediği noktaya kadar zorlamayı kendine iş edindi. İlk öncelik üniversiteye, tam burslu olarak iyi bir üniversiteye girmek, ondan sonrasını kızın kendi başına yürütebileceğine güveniyor. Gerçi kızın şimdiki hayali, devlet diplomalı bir hemşire olabilmek; ama Miles zamanla işlerin değişeceğine, kızın tıbbiyeye heveslenip doktor olacağına kesinlikle inanıyor.

Onun yanına taşınmayı kız teklif etti. Kendisine kalsa böylesine cüretkâr bir planı aklının ucundan geçirmezdi; ama Pilar kararlıydı, evden kaçmak, her gece onunla sevişmek olasılığı kızın başını döndürüyordu; evin ekmeğini kazandığı için aileyle ilgili kararlarda son sözü söyleyen Angela'yla görüşmesi için yalvar yakar olması üzerine, genç adam Sanchez kızlarının en büyüğüyle tanıştı ve bu konuyu açma fırsatını yarattı. Angela önce çekimser davrandı, Pilar'ın bu kadar hayati bir kararı veremeyecek kadar genç ve deneyimsiz olduğunu söyledi. Ama kardeşinin Miles'a âşık olduğunu biliyordu, yine de aralarındaki yaş farkı nedeniyle bu aşkı onaylamıyordu; çünkü adam er geç bu yeniyetme oyuncuğundan bıkar ve kıızı kırık bir kalple terk edebilirdi. Miles bunun tam tersinin gerçekleşebileceğini, kırık bir kalple terk edilenin kendisi olabileceğini söyledi. Sonra kırık kalpler ve duygular meselesini bir yana itip durumu tamamen pratik gerekçelerle açıkladı. Pilar'ın bir işi olmadığını, aile ekonomisine yük olduğunu, kendisinin ise kıza bakabilecek ve bu yükü ailenin omuzlarından alabilecek durumda söyledi. Üstelik kıızı alıp da Çin'e kaçır-

cak değildi. Ablaların evinden kendi apartmanına on beş dakikada yürünüyordu, kardeşlerini istedikleri zaman görebilirlerdi. Pazarlığı bağlamak için, ablalara çok isteyip de keseleri elvermediğinden alamadıkları armağanlar önerdi. Çöpleri temizleme işinde uyguladığı yapılacaklar ve yapılmayacaklar kuralını tam tersine çevirerek kızları şoke edip sevinçten deliye döndürdü; ertesini hafta içinde çöp temizlerken yepyeni bir düz ekran TV'yi, en kalitelisinden bir kahve makinesini, kırmızı bir üç-tekerlekli bisikleti¹, (*Baba* filmlerinin koleksiyoncular için hazırlanmış kutulu seti dahil) otuz altı filmi, profesyonel kullanım için tasarlanmış bir makyaj aynasını, bir kristal şarap kadehi takımını bir kenara ayırdı ve hepsini şükran duygusunun nişanesi olarak Angela'ya ve kardeşlerine armağan etti. Bir başka deyişle, aileye rüşvet verdiği için Pilar artık onun yanında kalıyor. Kızı satın aldı.

Evet, kız ona âşık, kendisi de bütün kuşku ve bocalamasına karşın, hiç olacak şey değil diye düşünmesine rağmen yine de kızını seviyor. Çocuk yaşındaki kızlara özel bir tutkusu olmadığını da belleğinin bir köşesine kaydedin. Şimdiye kadar hayatına giren kadınların hepsi aşağı yukarı onunla yaşittular. Bu nedenle Pilar onun için ideal kadın tipini temsil etmiyor – o yalnızca kendisi, genç adamın bir akşamüstü parkta başına konan talih kuşu, bütün kuralların istisnası. Kıza neden bu kadar kapıldığını kendisine bile açıklayamıyor. Onun zekâsına hayran olduğu doğru; ama daha önceleri başka kadınların zekâsına da hayranlık duymuş, ancak hiçbirine kapılmamıştı. Kızı sevimli buluyor ama çok çarpıcı ya da (gençliğin kendisi güzel olduğu için on yedi yaşındaki her kızın güzel olduğu söylenebilirse de) nesnel ölçüt-

1. Oturma ve eşya taşıma yeri olan, bisikletle triportör arası bir taşıt. (Ç.N.)

lerle güzel bulmuyor. Hem bu hiç önemli değil. Onun vücudunu ya da aklını beğendiği için âşık olmadı. Peki öyleyse, neden? Her şey çekip gitmesini söylerken onu burada tutan nedir? Belki kızın ona bakış tarzı, bakışlarındaki vahşet, onu dinlerken pür dikkat kesilen bakışları, birliktelerken olanca varlığıyla orada olduğunu duyumsatması, kendisi için yeryüzünde Miles'tan başka hiç kimse olmadığını hissettirmesi.

Bazen kamerasını çıkarıp çektiği terk edilmiş şeylerin resimlerini gösterince kızın gözleri doluyor. Pilar'ın yufka yürekli, duygusal yanı ona neredeyse komik geliyor; yine de kızın bu naifliği, başkalarının acılarına yaklaşımındaki bu kırılmalı onu etkiliyor, öte yandan kızın bir başka özelliği de sağlam duruşu, dirençliliği, konuşkanlığı ve kahkahaları olduğu için, Miles belirli bir anda hangi özelliklerin ağır basacağını kestiremiyor. Bu ikilem kısa vadede yorucu olabilir ama uzun vadede iyi sonuç vereceğini hissediyor. Yıllardır kendini pek çok şeyden yoksun bırakan, feragatte ısrarlı olan, öfkesini dizginlemeyi ve serinkanlı, kayıtsız, aldırışsız bir tavırla dünyadan koparak yaşamayı kendi kendisine öğreten Miles, kızın duygusal aşırılıklarıyla, bir anda parlayışıyla, terk edilmiş bir oyuncak ayının, kırık bir bisikletin ya da içinde solmuş çiçekler duran bir vazunun resmini görünce gözyaşlarına boğulmasıyla yavaş yavaş yeniden hayata dönüyor.

İlk kez yatağa girdiklerinde, kız bakire olmadığını söyledi. Miles da onun sözüne güvendi; ama tam içine gireceği anda kız bunu yapma diyerek onu itti. *Anne deliğinin* dokunulmazlığı vardır, erkeklik organları kesinlikle yasaktır, dedi. Dile ve parmaklara izin vardı ama erkeklik organına hiçbir zaman, hiçbir koşulda geçit yoktu. Miles onun neden söz ettiğini bir türlü anlayamadı. Prezervatif takmıştı, tamam değil mi? Korunuyorlardı, kay-

gılanacak hiçbir şey yoktu. Kız, ah işte bu noktada yanı-
lıyorsun, dedi. Teresa'yla kocası da prezervatiflere gü-
venmişlerdi, bak işte ne hale geldiler. Hiçbir şey Pilar'ı
hamile kalmak kadar korkutamazdı, o ne idüğü belirsiz
lastik parçasına güvenip de kaderini tehlikeye atmaya-
caktı. Hamile kalmaktansa bileklerini kesmeyi ya da
kendini bir köprüden aşağı atmayı yeğlerdi. Miles bunu
anlıyor muydu? Evet, anlamasına anlıyordu da, başka ne
seçenek vardı? Pilar, *komik delik*, dedi. Bunu Angela an-
latmıştı; Miles da salt biyolojik ve tıbbi açıdan bunun
dünyadaki en güvenilir doğum kontrol yöntemi olduğun-
u itiraf etmek zorunda kaldı.

Altı aydır kızın isteğine uyarak organ girişini komik
delikle sınırlıyor, anne deliğine dilinden ve parmakların-
dan başka bir şey değdirmiyordu. Böyle anormallikleri
ve özellikleri olmasına karşın, aşk hayatları yine de çok
zengin, çok doyurucu ve bir süre sonra etkisini yitirecek
gibi görünmeyen kusursuz bir erotik beraberlik olarak
yürüyor. Sonuçta onu kıza sıkı sıkıya bağlayan ve bu ha-
rabeye dönmüş boş evlerin yakıcı dünyasında kalmaya
zorlayan şey de işte bu cinsel karmaşa. Kızın teni onu
büyülüyor. Genç, ateşli ağzının tutsağı oldu. Onun için-
deyken kendini evinde hissediyor ve eğer buradan gitme
cesaretini bulabilirse, ömrünün sonuna kadar pişmanlık
duyacağını biliyor.



Brooklyn, Paul Auster'ın her köşesini özümsemiş olduğu kendi coğrafyası. Bu romanı da, Florida'da başlamakla birlikte yine gelip Brooklyn'in Sunset Park semtinde düğümliyor. Çocukça bir ağız dalaşının kaldırmayacak kadar ağır bir vicdan yüküne dönüşmesi sonucunda, doğup büyüdüğü yerden, içinde yetiştiği ortamdan, ailesinden ve arkadaşlarından, kendi geçmişinden ve hatta geleceğinden kaçan bir gencin acılı öyküsü. Pişmanlık, avarelik, aşk, umut kıvılcımları, günlük yaşamın çetin koşullarında bulunan geçici çözümlerin bir araya getirdiği kişilerin dayanışması... Bu kişilerden her birinin kendi kişiliğinin penceresinden dünyaya bakışı... **Sunset Park**, Paul Auster'ın bütün diğer kitapları gibi bir solukta okunacak bir çağdaş edebiyat başyapıtı.

"Tutkulu bir edebiyat... Yaşadığımız zorlu ve belirsizliklerle dolu çağda, Auster bize aşkın, sanatın ve her şeye rağmen hayatta kalabilmenin mucizesini anlatıyor."

Donna Seaman, Booklist

"Auster'dan yine ustalıkla yazılmış bir metin... Sevginin gücüne, kaybetmenin acısına, pişmanlığın ve öfkenin yarattığı dinmek bilmez sızıya dair unutulmayacak bir hikâye."

Jane Ciabattari, The New York Times Book Review

#amerikanedebiyatı #suçlulukduygusu #yasakaşk #arayış #babaoğulçatışması

